

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **PT Energetická spol. s r.o.**, se sídlem Washingtonova 1599/17, Praha 1, zast. JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 58/8, Vyškov, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2023, č. j. 1114560/23/2000-11452-105418, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2024, č. j. 14 Af 16/2023-44,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem projednávané věci je otázka, zda městský soud správně odmítl žalobu žalobkyně proti výše nadepsanému rozhodnutí žalovaného vydanému v přezkumném řízení podle § 123 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

[2] Rozhodnutím ze dne 10. 10. 2019, č. j. 7831571/19/2001-80541-110658, žalovaný přiznal úrok z neoprávněného jednání správce daně žalobkyni ve výši 2 586 235 Kč z důvodu nezákonné daňové exekuce. Výše nadepsaným rozhodnutím žalovaný v přezkumném řízení své rozhodnutí o úroku změnil tak, že žalobkyni přiznal úrok ve výši 2 572 311 Kč, tedy nižší oproti původně přiznanému. V souladu s poučením se žalobkyně proti tomuto rozhodnutí bránila odvoláním, zároveň však podala správní žalobu, pokud by v důsledku novely daňového řádu, účinné od 1. 1. 2021, odvolání bylo nepřipustné. O výši úroku již totiž není vydáváno rozhodnutí.

[3] Městský soud nyní napadeným usnesením žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky. V souladu s § 109 odst. 1 daňového řádu žalobkyně měla možnost proti napadenému rozhodnutí brojit odvoláním, což ostatně také učinila. O odvolání již rozhodlo Odvolací finanční ředitelství a žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu k městskému soudu se stejnými námitkami jako v nynější žalobě. Odmítnutím nynější žaloby tedy nebude nijak zkrácena na svém právu na přístup k soudu, neboť její věcné námitky budou posouzeny v řízení o druhé žalobě.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla výše označené usnesení městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., na základě kterých požadovala napadené usnesení zrušit.

[5] Stěžovatelka byla přesvědčena o tom, že městský soud měl o žalobě rozhodnout meritorně, a že nebyly splněny podmínky pro její odmítnutí. Označila za spornou otázku, zda je v poučení připuštěné odvolání řádným opravným prostředkem. V okamžiku vydání napadeného rozhodnutí právní předpisy neumožňovaly a dosud neumožňují žalovanému vydat rozhodnutí o výši úroku z neoprávněného jednání správce daně. Stěžovatelka citovala přechodné ustanovení v čl. II bodu 12. zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 283/2020“), s tím, že po této novele platí pro procesní postupy žalovaného daňový řád v novém znění. Zopakovala, že o výši úroku se již nerozhoduje, ale správce daně (žalovaný) jej pouze předepisuje do evidence daní. Nemá tedy pravomoc o výši úroku rozhodnout, a proto nebyl oprávněn k vydání napadeného rozhodnutí. Nejedná se přitom o mezeru v zákoně, neboť např. pro totožnou situaci ve vztahu k námitkám zákonodárce výslovně zachoval postupy podle původního znění daňového řádu. Dle stěžovatelky je napadené rozhodnutí nutné považovat za rozhodnutí o námitce podle § 159 daňového řádu, proti kterému je přípustná správní žaloba.

[6] Stran přezkoumatelnosti napadeného usnesení stěžovatelka namítla, že městský soud se nijak nevypořádal s její argumentací ohledně přípustnosti žaloby a ani neuvedl, proč rozhodl, jak rozhodl. Neposuzoval pravomoc žalovaného vydat napadené rozhodnutí ani přípustnost opravného prostředku. Skutečnost, že stěžovatelka podala správní žalobu proti návaznému rozhodnutí o odvolání, na věci nic nemění. Závěr městského soudu, že jsou zaručena práva stěžovatelky na přístup k soudu, označila za nelogický. Pokud je její názor správný, rozhodnutí o odvolání bude zrušeno pro nedostatek pravomoci a stěžovatelka ztratí možnost uplatňovat věcné námitky v obou řízeních.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost zamítnout. Podotkl, že žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství již městský soud zamítl rozsudkem ze dne 24. 4. 2024, č. j. 11 Af 19/2023-38. Ke kasačním námitkám uvedl, že za nové právní úpravy nebylo vydáno žádné rozhodnutí o výši úroku, pouze rozhodnutí v přezkumném řízení, což platné předpisy umožňují. Dle žalovaného městský soud rozhodl v souladu se zákony.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Jelikož stěžovatelka v kasační stížnosti označila jako uplatněné kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud připomíná, že je-li napadeno usnesení krajského (městského) soudu o odmítnutí návrhu, lze uplatnit jen důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Ostatní důvody podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. totiž důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. konzumuje (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS, obdobně novější ze dne 19. 1. 2023, č. j. 7 As 279/2022-36, odst. [12] a tam citovanou judikaturu, nebo ze dne 15. 2. 2024, č. j. 9 As 19/2024-33, odst. [18]). V projednávané věci nicméně kasační stížnost obsahově směřuje do odmítnutí žaloby, neboť stěžovatelka nesouhlasí s tím, jak městský soud posoudil přípustnost její žaloby, a že měla vyčerpat řádné opravné prostředky. Ty dle stěžovatelky nejsou. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k projednání kasační stížnosti v celém rozsahu.

[11] Nejvyšší správní soud se předně zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného usnesení pro nedostatek důvodů. Stěžovatelce lze přisvědčit, že městský soud se výslovně nezabýval její argumentací, že po novele daňového řádu zákonem č. 283/2020 již o výši úroku není vydáváno rozhodnutí, a proto dle stěžovatelky hrozí, že řízení o jejím odvolání proti napadenému rozhodnutí bude zastaveno a nestihne včas podat žalobu proti napadenému rozhodnutí. Povinnost řádného odůvodnění ovšem neznamená povinnost podrobně odpovědět na každý dílčí argument účastníka řízení, postačí proti námitkám účastníka řízení postavit vlastní argumentační celek, v jehož konkurenci námitky neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, obdobně rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, odst. [16], nebo ze dne 30. 3. 2023, č. j. 9 As 123/2022-55, odst. [12]). Tomuto požadavku městský soud v napadeném usnesení dostál.

[12] Není pravdou, že městský soud neuvedl důvody, proč rozhodl, jak rozhodl. Uvedl, že dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *soud usnesením odmítne návrh, jestliže [...] je podle tohoto zákona nepřípustný*, a dle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřípustná, *nevycherpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon*. Dále městský soud citoval § 109 odst. 1, větu první, daňového řádu, dle které *[p]říjemce rozhodnutí se může odvolat proti rozhodnutí správce daně, pokud zákon nestanoví jinak*, a konstatoval, že daňový řád nestanoví, že by proti rozhodnutí v přezkumném řízení nebylo přípustné odvolání. Stěžovatelka proto dle městského soudu měla proti napadenému rozhodnutí brojit odvoláním jako řádným opravným prostředkem a její žaloba je nepřípustná podle § 68 písm. a) s. ř. s. (viz body 3. až 5. napadeného usnesení). Z napadeného usnesení je tedy

zřejmé, z jakých důvodů městský soud žalobu stěžovatelky odmítl, *a contrario* z jakých důvodů její žalobní argumentace neobstála.

[13] Co se týče vlastního posouzení městského soudu, Nejvyšší správní soud shledal, že městský soud žalobu stěžovatelky správně odmítl. Stěžovatelka svojí poněkud zavádějící argumentací pomíjí rozdíl mezi rozhodnutím o přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně jako takovým a jeho změnou rozhodnutím vydaným v přezkumném řízení podle § 123 daňového řádu. Kasační soud již dříve ve své judikatuře dospěl k závěru, že přezkumné řízení v oblasti daní je dvoustupňové, proti „změnovému“ rozhodnutí je v souladu s § 109 odst. 1 daňového řádu přípustné odvolání a správní žalobou může být napadeno až rozhodnutí příslušného nadřízeného orgánu o tomto odvolání (viz rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2023, č. j. 9 Afs 91/2021-25, odst. [25], a tam citovanou judikaturu ke staré i nové právní úpravě; obdobně např. rozsudek ze dne 20. 9. 2023, č. j. 2 Afs 78/2023-24, odst. [14]). Novela daňového řádu zákonem č. 283/2020, opakovaně zdůrazňovaná stěžovatelkou, na uvedeném závěru nic nezměnila.

[14] Jak uvedl i městský soud v napadeném usnesení, stěžovatelka byla o možnosti podat odvolání proti napadenému rozhodnutí v tomto rozhodnutí poučena (str. 6 napadeného rozhodnutí) a této možnosti také využila. Podmínka vyčerpání opravných prostředků podle § 68 písm. a) s. ř. s. je ovšem splněna teprve rozhodnutím příslušného nadřízeného orgánu o opravném prostředku (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 3. 2004, č. j. 3 Ads 58/2003-32, obdobně novější rozsudky ze dne 14. 1. 2021, č. j. 9 As 253/2020-30, odst. [21], ze dne 25. 1. 2021, č. j. 10 As 340/2020-31, odst. [21], nebo ze dne 31. 3. 2023, č. j. 4 As 1/2023-26, odst. [14]). Na takové rozhodnutí stěžovatelka před podáním své žaloby nevyčkala, proto městský soud žalobu správně odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. jako nepřipustnou.

[15] Nejvyšší správní soud závěrem neshledal nelogickým podpůrný závěr městského soudu, že stěžovatelčino právo na přístup k soudu bude zaručeno v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odvolání proti nyní napadenému rozhodnutí. Městský soud oproti stěžovatce vycházel ze správného předpokladu, že podané odvolání nebylo nepřipustné, naopak bylo nutným předpokladem pro přípustnost správní žaloby. Kasační soud pouze pro úplnost dodává, že stěžovatelce se vskutku dostalo plného soudního přezkumu ve věci přiznaného úroku, jelikož městský soud žalobu proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství zamítl rozsudkem č. j. 11 Af 19/2023-38 a stěžovatelkou podanou kasační stížnost proti rozsudku městského soudu zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 2. 2025, č. j. 6 Afs 119/2024-40. Shledal, že napadený rozsudek je přezkoumatelný, délka úročeného období je stanovena správně a správná je i výše přiznaného úroku (blíže viz odst. [15] až [35] rozsudku č. j. 6 Afs 119/2024-40).

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

pokračování

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

.